

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมในระยะเวลา ๒ คืน ๓ วัน มีจำนวนประชากร ๒๗๘ คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' post hoc comparison) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป

๔.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลทั่วไป

๔.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคือ นักเรียนที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมในระยะเวลา ๒ คืน ๓ วัน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นการเรียน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๒๗๘)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๔๘	๕๓.๒๔
หญิง	๑๓๐	๔๖.๗๖
รวม	๒๗๘	๑๐๐.๐๐
อายุ		
๑๓ – ๑๔ ปี	๖๕	๒๓.๓๘
๑๕ – ๑๖ ปี	๘๘	๓๑.๖๕
๑๗ ปีไป	๑๒๕	๔๕.๙๖
รวม	๒๗๘	๑๐๐.๐๐
ระดับชั้นการเรียนรู้		
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๘.๙๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๕.๐๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๑๑.๘๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๑๕.๑๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๒๘.๔๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๓๐.๕๘
รวม	๒๗๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มประชากร คือ นักเรียนที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมในระยะเวลา ๒ คืน ๓ วัน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นการเรียนรู้

เพศ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม เป็นชาย มีจำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๒๔ และหญิง จำนวน ๑๓๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗๖

อายุ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีอายุ ตั้งแต่ ๑๗ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙๖ รองลงมาอายุ ๑๕ – ๑๖ ปี มีจำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๕ และสุดท้ายมีอายุ ๑๓ – ๑๔ ปี จำนวน ๖๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๘

ระดับชั้นการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีระดับชั้นการเรียนรู้มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ไป มีจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๘ รองลงมามัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๒ รองลงมามัธยมศึกษาปีที่ ๔ มีจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๑ รองลงมามัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีจำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๗ และรองลงมามัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๙ และลำดับสุดท้ายมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๔

๔.๒ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้

๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ๑. ด้านอवासสัปปายะ ๒. ด้านโคจรสัปปายะ ๓. ด้านภัสสสัปปายะ ๔. ด้านบุคคลสัปปายะ ๕. ด้านโภชนะสัปปายะ ๖. ด้านอตุสัปปายะ และ ๗. ด้านอิริยาปถสัปปายะ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๙ มีดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย
ภาพรวม

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	ด้านอาวาสสัปปายะ	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก
๒	ด้านโคจรสัปปายะ	๔.๐๕	๐.๕๑	มาก
๓	ด้านภัสสสัปปายะ	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก
๔	ด้านบุคคลสัปปายะ	๔.๑๕	๐.๕๔	มาก
๕	ด้านโภชนะสัปปายะ	๓.๘๒	๐.๖๓	มาก
๖	ด้านอุตุสัปปายะ	๓.๘๙	๐.๕๙	มาก
๗	ด้านอิริยาปถสัปปายะ	๓.๙๒	๐.๖๑	มาก
ภาพรวม		๓.๙๘	๐.๔๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปา
ยะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับ
มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๗ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคคลสัปปายะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ ด้าน
โคจรสัปปายะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ด้านอาวาสสัปปายะและด้านภัสสสัปปายะค่าเฉลี่ยเท่ากับ
๔.๐๒ ด้านอิริยาปถสัปปายะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒ ด้านอิริยาปถสัปปายะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙
และค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านโภชนะสัปปายะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
อวาาสสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	สถานที่เหมาะสมกับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม	๓.๘๑	๐.๗๑	มาก
๒	สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีความพร้อม	๓.๘๒	๐.๗๘	มาก
๓	สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีความปลอดภัย	๔.๒๒	๐.๗๐	มาก
๔	สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีห้องน้ำ ห้องสุขาพร้อม	๔.๐๒	๐.๖๖	มาก
๕	สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีความกว้างขวาง	๔.๒๔	๐.๗๑	มาก
ภาพรวม		๔.๐๒	๐.๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มี
ความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปา
ยะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอวาาสสัปปายะ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมี
ความกว้างขวาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีความปลอดภัย ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ๔.๒๒ สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีห้องน้ำ ห้องสุขาพร้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒
ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
โคจรสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	บริเวณอาคารสถานที่รับประทานอาหารสะอาดถูกสุขลักษณะ	๔.๐๙	๐.๗๒	มาก
๒	บริเวณอาคารสถานที่พักที่ปฏิบัติไม่ไกลเกินไป	๔.๑๙	๐.๗๑	มาก
๓	บริเวณอาคารสถานที่มีแสงสว่างเพียงพอต่อการอบรม	๓.๙๘	๐.๖๖	มาก
๔	รอบบริเวณอาคารสถานที่มีที่เดินปฏิบัติตลอดภัย	๓.๙๘	๐.๗๓	มาก
๕	บริเวณอาคารสถานที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	๔.๐๑	๐.๖๗	มาก
ภาพรวม		๔.๐๕	๐.๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโคจรสัปปายะ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๑ และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ บริเวณอาคารสถานที่พัก
ที่ปฏิบัติไม่ไกลเกินไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๙ บริเวณอาคารสถานที่รับประทานอาหารสะอาดถูก
สุขลักษณะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ บริเวณอาคารสถานที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
๔.๐๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	วิทยากรทุกรูป/คน มีความรู้ ความสามารถ ในการอบรม	๔.๐๑	๐.๗๙	มาก
๒	วิทยากรทุกรูป/คน ที่อบรมมีวิธีการถ่ายทอดความรู้	๓.๘๗	๐.๗๔	มาก
๓	วิทยากรทุกรูป/คน ใช้สื่ออบรมมีความทันสมัย	๓.๙๐	๐.๗๘	มาก
๔	วิทยากรทุกรูป/คน มีความมุ่งมั่นในการอบรมคุณธรรมจริยธรรม	๔.๑๖	๐.๗๒	มาก
๕	วิทยากรทุกรูป/คน ใช้ระยะเวลาอบรมที่เหมาะสม	๔.๑๕	๐.๗๗	มาก
ภาพรวม		๔.๐๒	๐.๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ วิทยากรทุกรูป/คน มีความมุ่งมั่นในการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ วิทยากรทุกรูป/คน ใช้ระยะเวลาอบรมที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ วิทยากรทุกรูป/คน มีความรู้ ความสามารถ ในการอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
บุคคลสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	วิทยากรมีจำนวนเพียงพอในการอบรมคุณธรรมจริยธรรม	๔.๑๐	๐.๗๔	มาก
๒	วิทยากรมีความรู้และเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรมดี	๔.๒๒	๐.๗๑	มาก
๓	วิทยากรอธิบายเนื้อหาของคุณธรรมจริยธรรมได้ชัดเจน	๔.๑๐	๐.๖๙	มาก
๔	วิทยากรเป็นผู้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	๔.๐๘	๐.๖๙	มาก
๕	วิทยากรที่อบรมสามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นได้ดี	๔.๒๓	๐.๖๘	มาก
ภาพรวม		๔.๑๕	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มี
ความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปา
ยะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคคลสัปปายะ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๔ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ วิทยากรที่อบรมสามารถให้
คำปรึกษาเบื้องต้นได้ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓ วิทยากรมีความรู้และเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรมดี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ วิทยากรมีจำนวนเพียงพอในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและวิทยากรอธิบาย
เนื้อหาของคุณธรรมจริยธรรมได้ชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
โภชนะสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	อาหารที่นักเรียนรับประทานถูกหลักโภชนาการ	๔.๐๙	๐.๖๘	มาก
๒	อาหารที่นักเรียนรับประทานมีแล้วง่าย	๓.๗๖	๐.๗๕	มาก
๓	อาหารที่นักเรียนรับประทานสะอาดและปลอดภัย ถูก หลักอนามัย	๓.๘๒	๐.๘๐	มาก
๔	อาหารที่นักเรียนรับประทานมีความหลากหลาย	๓.๗๘	๐.๘๒	มาก
๕	อาหารที่นักเรียนรับประทานไม่มีรสเผ็ดและจัดเกินไป	๓.๖๔	๐.๗๘	มาก
ภาพรวม		๓.๘๒	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโภชนะสัปปายะ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๓ และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ อาหารที่นักเรียน
รับประทานถูกหลักโภชนาการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ อาหารที่นักเรียนรับประทานสะอาดและปลอดภัย ถูก
หลักอนามัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ อาหารที่นักเรียนรับประทานมีความหลากหลาย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	สภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการอบรม	๓.๗๒	๐.๗๓	มาก
๒	บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมไม่ร้อนมากเกินไป	๓.๙๒	๐.๗๒	มาก
๓	บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมไม่หนาวเกินไป	๓.๙๘	๐.๗๓	มาก
๔	บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมมีอากาศถ่ายเท ตลอดเวลา	๓.๘๕	๐.๗๓	มาก
๕	บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมมีภูมิทัศน์ร่มรื่น	๓.๙๙	๐.๗๑	มาก
ภาพรวม		๓.๘๙	๐.๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๙ และเมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ บรรยากาศบริเวณอาคาร
สถานที่อบรมมีภูมิทัศน์ร่มรื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมไม่หนาว
เกินไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมไม่ร้อนมากเกินไป ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ๓.๙๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอิริยา
ปถสัปปายะ

(n = ๒๗๘)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	อิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน ที่เหมาะสมกับวัย	๔.๐๗	๐.๖๒	มาก
๒	มีการปรับเปลี่ยนอิริยาบถ ยืน เดิน ที่เหมาะสมกับวัย	๓.๘๗	๐.๗๔	มาก
๓	มีการอนุญาตปรับเปลี่ยนอิริยาบถ นั่ง ตามความเหมาะสม	๓.๘๘	๐.๗๓	มาก
๔	การฟังบรรยายทำให้เกิดสมาธิ	๓.๘๖	๐.๗๔	มาก
๕	การทำกิจกรรมผ่อนคลายให้เกิดสมาธิ	๓.๙๑	๐.๖๙	มาก
ภาพรวม		๓.๙๒	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอิริยาปถสัปปายะ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒ ค่ามาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๑ และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ อิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน
ที่เหมาะสมกับวัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗ การทำกิจกรรมผ่อนคลายให้เกิดสมาธิ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑
มีการอนุญาตปรับเปลี่ยนอิริยาบถ นั่ง ตามความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ ตามลำดับ

๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารโครงการ
อบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการทดสอบ
สมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ
อายุ ระดับการศึกษา ตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

(n = ๒๗๘)

การบริหารโครงการอบรม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗	เพศ				t	sig
	ชาย (๑๔๘)		หญิง (๑๓๐)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านอวาสสัปปายะ	๔.๐๓	๐.๕๔	๔.๐๒	๐.๕๖	๐.๑๖	๐.๖๙
๒. ด้านโคจรสัปปายะ	๔.๐๔	๐.๕๑	๔.๐๖	๐.๕๒	๐.๑๑	๐.๗๔
๓. ด้านภัสสสัปปายะ	๔.๐๑	๐.๕๕	๔.๐๒	๐.๕๖	๐.๑๒	๐.๗๓
๔. ด้านปุคคลสัปปายะ	๔.๑๔	๐.๕๕	๔.๑๕	๐.๕๔	๐.๐๑	๐.๙๓
๕. ด้านโภชนะสัปปายะ	๓.๘๒	๐.๖๓	๓.๘๑	๐.๖๔	๐.๑๗	๐.๖๘
๖. ด้านอตุสัปปายะ	๓.๘๙	๐.๕๘	๓.๙๐	๐.๖๐	๐.๑๔	๐.๗๑
๗. ด้านอิริยาปถสัปปายะ	๓.๙๒	๐.๖๐	๓.๙๒	๐.๖๐	๐.๐๐	๐.๙๘
รวม	๓.๙๘	๐.๔๗	๓.๙๘	๐.๔๗	๐.๐๓	๐.๘๗

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการ
อบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความความคิดเห็น
โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑. ด้านอวาสสัปปายะ				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๑๔	๐.๕๖	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๘๗	๐.๕๒	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๔.๐๖	๐.๕๔	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก
๒. ด้านโคจรสัปปายะ				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๑๘	๐.๕๑	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๘๘	๐.๔๔	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๔.๑๐	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๕	๐.๕๑	มาก
๓. ด้านภัสสสัปปายะ				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๑๔	๐.๖๐	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๘๓	๐.๔๖	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๔.๐๘	๐.๕๖	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก
๔. ด้านบุคคลสัปปายะ				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๒๗	๐.๕๔	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๔.๐๐	๐.๕๒	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๔.๑๘	๐.๕๔	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๑๕	๐.๕๔	มาก

ตารางที่ ๔.๑๑ (ต่อ)

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๕. ด้านโภชนาการ				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๐๑	๐.๕๙	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๖๓	๐.๕๘	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๓.๘๕	๐.๖๖	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๘๒	๐.๖๓	มาก
๖. ด้านพฤติกรรม				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๐๒	๐.๕๒	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๗๓	๐.๕๘	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๓.๙๓	๐.๖๐	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๘๙	๐.๕๙	มาก
๗. ด้านการปรับตัว				
๑๓ - ๑๔ ปี	๖๕	๔.๐๓	๐.๕๖	มาก
๑๕ - ๑๖ ปี	๘๘	๓.๗๘	๐.๖๑	มาก
๑๗ ปีขึ้นไป	๑๒๕	๓.๙๖	๐.๖๑	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๙๒	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม จำแนกตามอายุ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการ
บริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำแนกตามอายุ

(n = ๒๗๘)

การบริหารโครงการตาม หลักสัปปายะ ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านอวาสสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๓.๑๔	๒	๑.๕๗	๕.๔๕	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๒๑	๒๗๕	๐.๒๙		
	รวม	๘๒.๓๕	๒๗๗			
๒. ด้านโคจรสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๔.๐๙	๒	๒.๐๕	๘.๑๓	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๖๙.๒๖	๒๗๕	๐.๒๕		
	รวม	๗๓.๓๕	๒๗๗			
๓. ด้านภัสสสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๔.๔๕	๒	๒.๒๓	๗.๖๙	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๖๓	๒๗๕	๐.๒๙		
	รวม	๘๔.๐๘	๒๗๗			
๔. ด้านบุคคลสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๒.๙๖	๒	๑.๔๘	๕.๒๑	๐.๐๑*
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๑๑	๒๗๕	๐.๒๘		
	รวม	๘๑.๐๗	๒๗๗			
๕. ด้านโภชนะสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๕.๘๓	๒	๒.๙๒	๗.๖๑	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๑๐๕.๓๕	๒๗๕	๐.๓๘		
	รวม	๑๑๑.๑๘	๒๗๗			
๖. ด้านอตุสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๓.๖๓	๒	๑.๘๑	๕.๔๓	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๙๑.๗๗	๒๗๕	๐.๓๓		
	รวม	๙๕.๔๐	๒๗๗			
๗. ด้านอิริยาปถสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๐	๒	๑.๓๕	๓.๗๕	๐.๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๙๙.๑๑	๒๗๕	๐.๓๖		
	รวม	๑๐๑.๘๑	๒๗๗			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๔	๒	๑.๘๗	๘.๙๕	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๕๗.๔๑	๒๗๕	๐.๒๑		
	รวม	๖๑.๑๕	๒๗๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๑๓ และ ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอวาาสสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๑๔	๓.๘๗	๔.๐๖
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๑๔			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๘๗	๐.๒๗*		๐.๑๙*
๑๗ ปีขึ้นไป	๔.๐๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอวาาสสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโคจรสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๑๘	๓.๘๘	๔.๑๐
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๑๘			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๘๘	๐.๓๐*		๐.๒๓*
๑๗ ปีขึ้นไป	๔.๑๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโคจรสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๑๔	๓.๘๓	๔.๐๘
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๑๔			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๘๓	๐.๓๐*		๐.๒๕*
๑๗ ปีขึ้นไป	๔.๐๘			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคคลสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๒๗	๔.๐๐	๔.๑๘
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๒๗			
๑๕ - ๑๖ ปี	๔.๐๐	๐.๒๗*		๐.๑๗*
๑๗ ปีขึ้นไป	๔.๑๘			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคคลสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
โภชนะสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๐๑	๓.๖๓	๓.๘๕
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๐๑			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๖๓	๐.๓๙*		๐.๒๒*
๑๗ ปีขึ้นไป	๓.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียน
มัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโภชนะสัปปายะ จำแนก
ตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปี
ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๐๒	๓.๗๓	๓.๙๓
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๐๒			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๗๓	๐.๒๙*		๐.๒๐*
๑๗ ปีขึ้นไป	๓.๙๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอิริยาปถสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๐๓	๓.๗๘	๓.๙๖
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๐๓			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๗๘	๐.๒๕*		๐.๑๘*
๑๗ ปีขึ้นไป	๓.๙๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอิริยาปถสัปปายะ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	๑๓ - ๑๔ ปี	๑๕ - ๑๖ ปี	๑๗ ปีขึ้นไป
		๔.๑๒	๓.๘๒	๔.๐๒
๑๓ - ๑๔ ปี	๔.๑๒			
๑๕ - ๑๖ ปี	๓.๘๒	๐.๓๐*		๐.๒๑*
๑๗ ปีขึ้นไป	๔.๐๒			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๔ ปีและ ๑๗ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีระดับชั้นการเรียนรู้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความความคิดเห็นโดยรวม จำแนกตามระดับชั้นการเรียนรู้

ระดับชั้นการเรียนรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑. ด้านอวาสสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๘๕	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๓๐	๐.๖๔	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๓๐	๐.๔๔	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๘๔	๐.๕๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๙๒	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๔.๑๐	๐.๕๕	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก
๒. ด้านโคจรสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๙๖	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๒๔	๐.๕๙	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๒๗	๐.๔๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๘๗	๐.๔๕	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๙๒	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๔.๑๖	๐.๕๑	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๕	๐.๕๑	มาก
๓. ด้านภัสสสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๘๖	๐.๖๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๑๑	๐.๖๓	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๓๑	๐.๕๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๘๓	๐.๔๗	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๙๒	๐.๔๙	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๔.๑๑	๐.๕๘	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๐๒	๐.๕๕	มาก

ตารางที่ ๔.๒๑ (ต่อ)

ระดับชั้นการเรียนรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๔. ด้านบุคคลสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๔.๑๙	๐.๔๘	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๑๙	๐.๖๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๓๒	๐.๖๑	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๔.๐๕	๐.๕๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๔.๐๔	๐.๕๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๔.๒๑	๐.๕๕	มาก
รวม	๒๗๘	๔.๑๕	๐.๕๔	มาก
๕. ด้านโภชนะสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๗๘	๐.๕๙	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๐๓	๐.๖๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๑๕	๐.๕๖	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๖๓	๐.๕๖	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๖๑	๐.๖๖	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๓.๙๔	๐.๖๐	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๘๒	๐.๖๓	มาก
๖. ด้านอุตุสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๗๘	๐.๕๐	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๐๖	๐.๔๖	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๑๗	๐.๕๓	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๗๗	๐.๕๙	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๗๖	๐.๖๔	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๓.๙๗	๐.๕๖	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๘๙	๐.๕๙	มาก

ตารางที่ ๔.๒๑ (ต่อ)

ระดับชั้นการเรียนรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๗. ด้านอิริยาบถสัปปายะ				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๕	๓.๘๓	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๔	๔.๐๑	๐.๕๓	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓๓	๔.๑๖	๐.๖๒	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓.๘๔	๐.๕๘	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๗๙	๓.๘๒	๐.๖๖	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๘๕	๓.๙๖	๐.๕๘	มาก
รวม	๒๗๘	๓.๙๒	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการ
บริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำแนกตามระดับชั้นการเรียนรู้

(n = ๒๗๘)

การบริหารโครงการตาม หลักสัปปายะ ๗	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านอวาสสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๗.๒๔	๕	๑.๔๕	๕.๒๔	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๗๕.๑๑	๒๗๒	๐.๒๘		
	รวม	๘๒.๓๕	๒๗๗			
๒. ด้านโคจรสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๖.๑๔	๕	๑.๒๓	๔.๙๗	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๖๗.๒๑	๒๗๒	๐.๒๕		
	รวม	๗๓.๓๕	๒๗๗			
๓. ด้านภัสสสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๖.๔๘	๕	๑.๓๐	๔.๕๔	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๗๗.๖๐	๒๗๒	๐.๒๘		
	รวม	๘๔.๐๘	๒๗๗			
๔. ด้านบุคคลสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๖	๕	๐.๕๕	๑.๙๒	๐.๐๙
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๓๑	๒๗๒	๐.๒๘		
	รวม	๘๑.๐๗	๒๗๗			
๕. ด้านโภชนะสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๕๔	๕	๒.๑๑	๕.๗๐	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๑๐๐.๖๔	๒๗๒	๐.๓๗		
	รวม	๑๑๑.๑๘	๒๗๗			
๖. ด้านอตุสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๕.๗๓	๕	๑.๑๕	๓.๔๗	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๘๙.๖๗	๒๗๒	๐.๓๓		
	รวม	๙๕.๔๐	๒๗๗			
๗. ด้านอิริยาปถสัปปายะ	ระหว่างกลุ่ม	๓.๔๒	๕	๐.๖๘	๑.๘๙	๐.๑๐
	ภายในกลุ่ม	๙๘.๓๙	๒๗๒	๐.๓๖		
	รวม	๑๐๑.๘๑	๒๗๗			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๕.๕๒	๕	๑.๑๐	๕.๔๐	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๕๕.๖๓	๒๗๒	๐.๒๐		
	รวม	๖๑.๑๕	๒๗๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านอาวาสสัปปายะ ด้านโคจรสัปปายะ ด้านภัสสสัปปายะ ด้านโภชนะสัปปายะ ด้านอุตุสัปปายะ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนด้านบุคคลสัปปายะและด้านอิริยาบถสัปปายะ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) รายละเอียดตามตารางที่ ๔.๒๓ และ ๔.๒๔

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
อवासสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับ		ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
การศึกษา	$\bar{X}$	๓.๘๕	๔.๓๐	๔.๓๐	๓.๘๔	๓.๙๒	๔.๑๐
ม. ๑	๓.๘๕		๐.๔๕*	๐.๔๖*			๐.๒๖*
ม. ๒	๔.๓๐						
ม. ๓	๔.๓๐						
ม. ๔	๓.๘๔		๐.๔๖*	๐.๔๖*			๐.๒๖*
ม. ๕	๓.๙๒		๐.๓๘*	๐.๓๙*			๐.๑๙*
ม. ๖	๔.๑๐						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียน
มัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอवासสัปปายะ จำแนก
ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๙ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒,๓,๖ มีความคิดเห็น
ต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑,๔,๕ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหาร
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
โคจรสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับ		ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
การศึกษา	$\bar{X}$	๓.๙๖	๔.๒๔	๔.๒๗	๓.๘๗	๓.๙๒	๔.๑๖
ม. ๑	๓.๙๖			๐.๓๑*			
ม. ๒	๔.๒๔						
ม. ๓	๔.๒๗						
ม. ๔	๓.๘๗		๐.๓๘*	๐.๔๑*			๐.๓๐*
ม. ๕	๓.๙๒		๐.๓๒*	๐.๓๕*			๐.๒๔*
ม. ๖	๔.๑๖						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียน
มัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ
๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโคจรสัปปายะ จำแนก
ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๗ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒,๓,๖ มีความคิดเห็น
ต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔,๕ และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความคิดเห็นต่างจาก
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับ		ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
การศึกษา	$\bar{X}$	๓.๘๖	๔.๑๑	๔.๓๑	๓.๘๓	๓.๙๒	๔.๑๑
ม. ๑	๓.๘๖			๐.๔๕*			๐.๒๖*
ม. ๒	๔.๑๑						
ม. ๓	๔.๓๑						
ม. ๔	๓.๘๓			๐.๔๘*			๐.๒๘*
ม. ๕	๓.๙๒			๐.๓๙*			๐.๑๙*
ม. ๖	๔.๑๑						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๖ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓,๖ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑,๔,๕ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโภชนะสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับ		ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
การศึกษา	$\bar{X}$	๓.๗๘	๔.๐๓	๔.๑๕	๓.๖๓	๓.๖๑	๓.๙๔
ม. ๑	๓.๗๘			๐.๓๗			
ม. ๒	๔.๐๓						
ม. ๓	๔.๑๕						
ม. ๔	๓.๖๓		๐.๔๐	๐.๕๒			๐.๓๑
ม. ๕	๓.๖๑		๐.๔๒	๐.๕๔			๐.๓๓
ม. ๖	๓.๙๔						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโภชนะสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๗ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒,๓,๖ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔,๕ และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับ		ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
การศึกษา	$\bar{X}$	๓.๗๘	๔.๐๖	๔.๑๗	๓.๗๗	๓.๗๖	๓.๙๗
ม. ๑	๓.๗๘			๐.๓๙*			
ม. ๒	๔.๐๖						
ม. ๓	๔.๑๗						
ม. ๔	๓.๗๗			๐.๔๐*			
ม. ๕	๓.๗๖			๐.๔๑*			๐.๒๑*
ม. ๖	๓.๙๗						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอุตุสัปปายะ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๔ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑,๔,๕ และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	ระดับ	ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
	$\bar{X}$	๓.๘๙	๔.๑๓	๔.๒๔	๓.๘๓	๓.๘๖	๔.๐๗
ม. ๑	๓.๘๙			๐.๓๕*			
ม. ๒	๔.๑๓						
ม. ๓	๔.๒๔						
ม. ๔	๓.๘๓		๐.๓๐*	๐.๔๑*			๐.๒๓*
ม. ๕	๓.๘๖		๐.๒๘*	๐.๓๘*			๐.๒๑*
ม. ๖	๔.๐๗						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ มีจำนวน ๗ คู่ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒,๓,๖ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔,๕ และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความคิดเห็นต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตารางที่ ๔.๒๙ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๙ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสี่ปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้าน	แนวทางการบริหารโครงการ อบรมคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักสี่ปายะ ๗	(n = ๒๗๘)	
		ความถี่	ร้อยละ
๑. ด้านอवासสี่ปายะ	อาคารอบรมควรมีการแยกออกจากอาคารที่เรียนหนังสือ เป็นเอกเทศ เนื่องจากอาคารที่อบรมอยู่ร่วมกับอาคารเรียน	๑๒๑	๔๓.๕๓
๒. ด้านโคจรสี่ปายะ	ควรจัดเส้นทางเดินที่หลีกเลี่ยงอาคารเรียน เนื่องจากเส้นทางเดินต้องผ่านห้องเรียนที่พระนิสิตเรียนอาจเป็นการรบกวน	๖๗	๒๔.๑๐
๓. ด้านภัตตสี่ปายะ	จัดเวลาในการบรรยายให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่บรรยายเพื่อความสำเร็จของเนื้อหาที่บรรยาย และควรนำเสนอหลักธรรมที่มีตัวอย่าง ฟังแล้วเข้าใจง่าย เนื่องจากเวลาบรรยายน้อยไม่เพียงพอสำหรับการบรรยายในเนื้อหาหลักธรรมบางหัวข้อไม่ค่อยเข้าใจเพราะเป็นหลักธรรมขั้นสูงเกินไป	๔๓	๑๕.๔๗
๔. ด้านบุคคลสี่ปายะ	วิทยากรควรพูดให้กระชับในเนื้อหาที่สอน เนื่องจากบางครั้งการบรรยายไม่ได้กระชับในเนื้อหาที่สอน บางครั้งมีการพูดออกนอกประเด็น	๒๕	๘.๙๙
๕. ด้านโภชนะสี่ปายะ	ควรมีร้านค้าให้ผู้เข้าอบรมได้เลือกซื้อรับประทานอาหารว่างบ้าง เนื่องจากบริเวณที่อบรมไม่มีร้านขายอาหารว่างมีแต่ข้าวกับกับข้าวที่ทางโรงเรียนหามาเลี้ยงนักเรียนซึ่งไม่มีอาหารว่าง	๓๑	๑๑.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๙ (ต่อ)

ด้าน	แนวทางการบริหารโครงการ อบรมคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักสัปปายะ ๗	(n = ๒๗๘)	
		ความถี่	ร้อยละ
๖. ด้านอุตุสัปปายะ	ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเพื่อความร่มรื่นและ ควรมีการฉีดยากันยุงในบริเวณที่พัก เนื่องจาก ต้นไม้ในบริเวณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยมีน้อย	๑๒๑	๔๓.๕๓
๗. ด้านอิริยาบถสัปปายะ	ควรเพิ่มเวลาพักผ่อนเพื่อความผ่อนคลายของ อิริยาบถ และควรให้เข้านอนเร็วขึ้น ตื่นเช้า ขึ้นมาจะได้สดชื่น เนื่องจากการอบรมมี ระยะเวลาที่กระชั้นชิดกัน มีเวลาพักผ่อนน้อย บางกิจกรรมกินเวลาจนตึงเกินไป	๖๗	๒๔.๑๐

จากตารางที่ ๔.๒๙ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ด้านอาวาสสัปปายะ อาคารอบรมควรมีการแยกออกจากอาคารที่เรียนหนังสือ เป็นเอกเทศ เนื่องจากอาคารที่อบรมอยู่รวมกับอาคารเรียน มีคิดเห็นจำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๓

๒. ด้านโคจรสัปปายะ ควรจัดเส้นทางเดินที่หลีกเลี่ยงอาคารเรียน เนื่องจากเส้นทางเดินต้องผ่านห้องเรียนที่พระนิสิตเรียนอาจเป็นการรบกวน มีคิดเห็นจำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๐

๓. ด้านภัสสสัปปายะ จัดเวลาในการบรรยายให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่บรรยายเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่บรรยาย และควรนำเสนอหลักธรรมที่มีตัวอย่าง ฟังแล้วเข้าใจง่าย เนื่องจากเวลาบรรยายน้อยไม่เพียงพอสำหรับการบรรยายในเนื้อหา หลักธรรมบางหัวข้อไม่ค่อยเข้าใจเพราะเป็นหลักธรรมขั้นสูงเกินไป มีคิดเห็นจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๗

๔. ด้านบุคคลสัปปายะ วิทยากรควรพูดให้กระชับในเนื้อหาที่สอน เนื่องจากบางครั้งการบรรยายไม่ได้กระชับในเนื้อหาที่สอน บางครั้งมีการพูดนอกนอกประเด็น มีคิดเห็นจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๙

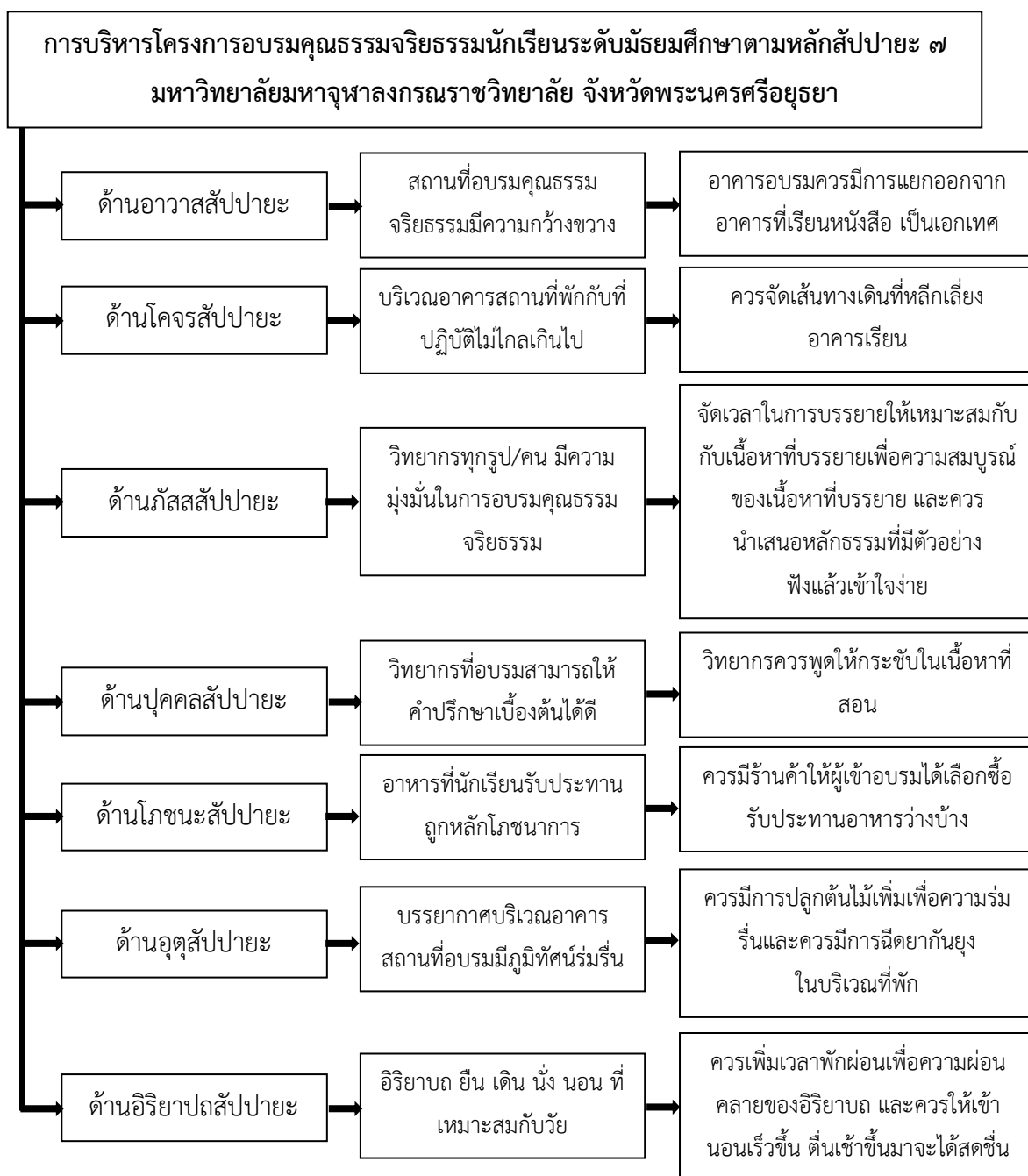
๕. ด้านโภชนะสัปปายะ ควรมีร้านค้าให้ผู้เข้าอบรมได้เลือกซื้อรับประทานอาหารว่างบ้าง เนื่องจากบริเวณที่อบรมไม่มีร้านขายอาหารว่างมีแต่ข้าวกับกับข้าวที่ทางโรงเรียนหามาเลี้ยงนักเรียนซึ่งไม่มีอาหารว่าง มีคิดเห็นจำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๕

๖. ด้านอุตุสัปปายะ ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเพื่อความร่มรื่นและควรมีการฉีดยากันยุงในบริเวณที่พัก เนื่องจากต้นไม้ในบริเวณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีน้อย มีคิดเห็นจำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๗

๗. ด้านอิริยาปถสัปปายะ ควรเพิ่มเวลาพักผ่อนเพื่อความผ่อนคลายของอิริยาบถ และควรให้เข้านอนเร็วขึ้น ตื่นเช้าขึ้นมาจะได้สดชื่น เนื่องจากการอบรมมีระยะเวลาที่กระชั้นชิดกัน มีเวลาพักผ่อนน้อย บางกิจกรรมกินเวลาจนตึกเกินไป มีคิดเห็นจำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๘

๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมารวบรวมสรุปแบบความสัมพันธ์เชิงภาพ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้จากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้จากการวิจัยในการวิจัยเรื่อง “การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ซึ่งได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และผลงานทางวิชาต่างๆ และลงพื้นที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

๑. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอวาสสัปปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ สถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมมีความกว้างขวาง แต่เนื่องจากอาคารที่อบรมอยู่รวมกับอาคารเรียนนักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า อาคารอบรมควรมีการแยกออกจากอาคารที่เรียนหนังสือ เป็นเอกเทศ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโคจรสัปปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ บริเวณอาคารสถานที่พักกับที่ปฏิบัติไม่ไกลเกินไป แต่เนื่องจากเส้นทางเดินต้องผ่านห้องเรียนที่พระนิสิตเรียนอาจเป็นการรบกวน นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดเส้นทางเดินที่หลีกเลี่ยงอาคารเรียน ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภัสสสัปปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ วิทยากรทุกรูป/คน มีความมุ่งมั่นในการอบรมคุณธรรม จริยธรรม แต่เนื่องจากเวลาบรรยายน้อยไม่เพียงพอสำหรับการบรรยายในเนื้อหา หลักธรรมบางหัวข้อไม่ค่อยเข้าใจเพราะเป็นหลักธรรมขั้นสูงเกินไป นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า จัดเวลาในการบรรยายให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่บรรยายเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่บรรยาย และควรนำเสนอหลักธรรมที่มีตัวอย่าง ฟังแล้วเข้าใจง่าย ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสัปปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านปุคคสัปปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ วิทยากรที่อบรมสามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นได้ดี แต่เนื่องจากบางครั้งการบรรยายไม่ได้กระชับในเนื้อหาที่สอน บางครั้งมีการพูดออกนอกประเด็น นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า วิทยากรควรพูดให้กระชับในเนื้อหาที่สอน ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสี่ปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโภชนะสี่ปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ อาหารที่นักเรียนรับประทานถูกหลักโภชนาการ แต่เนื่องจากบริเวณที่อบรมไม่มีร้านขายอาหารว่างมีแต่ข้าวกับกับข้าวที่ทางโรงเรียนหามาเลี้ยงนักเรียนซึ่งไม่มีอาหารว่าง นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีร้านค้าให้ผู้เข้าอบรมได้เลือกซื้อรับประทานอาหารว่างบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสี่ปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอตุสี่ปายะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ บรรยากาศบริเวณอาคารสถานที่อบรมมีภูมิทัศน์ร่มรื่น แต่เนื่องจากต้นไม้ในบริเวณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีน้อย นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเพื่อความร่มรื่นและควรมีการฉีดยากันยุงในบริเวณที่พัก ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสี่ปายะ ๗ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอิริยาบถสี่ปายะ พบว่า มีอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน ที่เหมาะสมกับวัย แต่เนื่องจากการอบรมมีระยะเวลาที่กระชั้นชิดกัน มีเวลาพักผ่อนน้อย บางกิจกรรมกินเวลาจนตึงเกินไป นักเรียนจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเวลาพักผ่อนเพื่อความผ่อนคลายของอิริยาบถ และควรให้เข้านอนเร็วขึ้น ตื่นเช้าขึ้นมาจะได้สดชื่น ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมไปอย่างมีประสิทธิภาพ